

MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,

Zmožna Gospá Vogrska.

===== POBOŽEN MESEČEN LIST. =====

Vrejüje ga: KLEKL JOŽEF vpok. pleb. v Čerensovcih.

CSERFÖLD (Zalamegye.)

Od sv. Martina.*)

Velike milošče gospod Bog Nebeski,
Ki ne želes smrti, neg' žitek človeki;
Komi ščēš, presvetiš njega tēmo pamet,
In njemi podeliš svēti fundament.

Etak je presveto svētoga Martina,
Fundamentum vere njemi je podelo:
S pogānske je vere Martin bio narodjen,
Ali sledkar postao sluga Bogi veren.

V osemnájstom leti on se je okrsto,
Pod Kristoš Jezoš zastavo je stopo.
Prigodilo se je, gda bi ednok jezdo,
Gologa sirmaka Martin je zagledno.

Včasi se smilüvao, svoj plášč je odrezao,
Odeno je tōga gologa sirmaka.
Vu sirmaka kepi bio je Jezoš mili,
Ar ga je vardevao, či de njemi vervao.

V Szombathely váraši, v vogrskom orsági,
Martin bio narodjen, sluga Bogi veren.
Hválimo te dnes, svēti Martin, eti,
Da nam boš pomočnik v nebeskom orsági.

Hvála Oči, Sini i Dūhi svētomi!
Od nás naj tūdi bo svētomi Martini!

*) Tá pesem je nájdena v ednom stárom, brezimnom rokopisi.

Popolni odpústki.

Za tretji réd: novembr 12, 16, 19 (z odvezov), 26, 27, 28, 29-ga. 21-ga i 25-ga pa odveza samo. Decembra 8-ga z odvezov.

Za Srca Jezušovoga bratovčino: decembra 4-ali 6-ga i eden prostovoljno zebráni den meseca.

Za bratovčino Oltárskoga Svestva: decembra 3-ga, 8-ga i eden prostovoljno zebráni den meseca.

Za bratovčino karmelskoga škapulera: novembra 14, 15, 16, 21, 24, 29 i decembra 8, 11-ga ali 17-ga.

Za bratovčino živoga rožnoga venca: novembra 15, 21, i decembra 8-ga.

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŮJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašnja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovencom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Nasledüvanje Marijino.

Lübezen do bližnjega je znamenje pobožnoga človeka.

Brezi lübezni je človek takši, kak je posvet brezi svetlosti.

Ka je pa svet brezi lübezni? Brlog razbojnikov. Gnjezdo največših hüdodelstev i morilstev.

Jaz lübig vse lüdi z pravov materinskih lübeznostjov.

O kak me je žmetno stanolo, gda sam mogla viditi Judaša brezi požalüvanja, levoga razbojnika pa v dvojnost spadnjenoga!

Nezgovorne bolečine so se naselile v moje srce pa so me pretrosile v celom teli, gda sam vidla, ka se telko düš skvari.

Kelkokrat sam točila bridke skuze, zato ka sam vidla, ka je za vnožino düš bilo zaman trpljenje mojega Božega sinü, pa zaman njegova grozna smrt na križi.

Gda sam vidla, ka je što v stiski, njemi je moja lüfav včasi pomagala. Pa či sam njemi z djanjom nej mogla pomagati, sam njemi pomagala z rečjov pa sam njemi stala s sočütnim srcom na strani.

Či nemaš lübezni do bližnjega, te se samo vkaniš, či misliš, ka Boga lübiš.

Boga človek ne more lübiti brezi lübezni do bližnjega.

Drago dete, kak bi pa ti moglo lübiti tistoga, koga ne vidiš, či odürjavleš tistoga, koga vidiš?

Vse lüdi moreš vednako lübiti, zato ka je tak bogatec kak siromak, pa tak prijatelj kak neprijatelj stvorjeni na boži kep, vsi so deca boža.

Lepota pa bogastvo, čest pa lepa obleka so nej podlaga prave pa istinske lübezni do bližnjega. Vse to so jalne reči, na štere samo norci dajo kaj.

Človek je tüdi brezi vseh teh reči podoba boža pa dete bože. Vsaki človek je boži, naj bo kakkoli veliki siromak, ali pa naj bo v kakkoli velkoj stiski.

Dete moje, či ti koga samo zavolo naravnih zmožnosti, zavolo bistre pameti pa zavolo dobrih lastnosti lübiš, pa nej zato, ka je na božo spodobo stvorjeni, potom je to nej prava, nej sveta, bogi dopadljiva lübezen.

Či šteroga bližnjega samo zato lübiš, ka ti je po düši soroden, potom je to sebična lübezen, štera je največkrat jako grešna.

Či koga samo zavolo toga lübiš, ka má dobro srce, potom je znabiti tvoja lübezen samo dobičkaželna, pa nej plemenita.

Svoje lübezni ne rivaj na minlive reči, zato ka ti tak ne bo stalna, pa ne bo dugo trpela. Ti si pa moreš prizadevati za takšo lübezen, zato ka prava, istinska lübezen nema konca, nego vsigdar trpi.

Nej je velko delo lübiti takšega človeka, komi na sveti dobro ide, ki je srečen. To je sebičnost! Nego podpirati pa lübiti človeka, ki je v stiski, to je pred Bogom dosta vredno pa Bogi jako dopadljivo delo.

Či gojiš sočütje proti tistim, ki trpijo, pa ki so v nevolaj, potom je to znamenje tvoje lübezni.

Predvsem moreš na veliko eeniti düše, zato ka je to največša lübezen.

Moli kak najbolje pogostoma za zveličanje düš, zato ka je to lübezen vseh lübeznosti.

Svoja dela meri po tom pravili:

Ka ščeš, ka bi drügi lüdje tebi včini, to včini ti tüdi njim; ka pa tebi ne bi dobro djalo, to ti tüdi ne včini drügem.

Ne veseli se, či je tvojega prijatela zadela nesreča, pa se ne smej, či se njemi je zgodo kvar. Niti te ne smeš biti škodoželen, či se to godi s tvojim neprijatelom!

Svoje neprijatele ravno tak moreš lübiti kak dobre prijatele, či ščeš verno zdržavati zapovedi lübezni.

Krščanski človek — či si dobro premislimo — nanč nema neprijatelov, pa dober krščenik tüdi nikomi ne more biti neprijatel, zato ka tiste, ki njemi kaj hüda včinijo, drži za prijatele, zato ka njemi dajo priliko, ka za Boga lejko kaj trpi.

Drago dete, jeli pa, ka ti zmerom to želeš, ka bi

drügi meli do tebe porazmenje pa bi ti včasí odpüščali tvoje razžalitve, štere si ti včinilo proti drüгим, nego ti neščeš pozabiti pa odpüstiti tiste žalitve, štere drügi tebi napravijo.

Svojemi dobromi prijateli rad odpüščaš, nego či te je razžalo tvoj nasprotnik, te nanč čüti neščeš, ka bi njemi odpüsto.

Tvoja lübezen pa, pokeč boš se tak obnašao, popolna ne bo mogla biti.

Celo za tiste moreš dobro skrbeti, šteri so na tvojo skrb zavüpani, zato ka boš odnjih mogeo ednok težek račun davati Bogi, ki je pravičen sodec.

Lübi je poleg düšnevesti, či neščeš biti kak pogan.

Kak lepo ti Bog poplača tvojo plemenito lübezen, či boš na smrtnoj posteli lejko pravo té reči:

— Gospod, tebi zapüščam pa tebi darüjem tiste, štere si na mojo skrb zavüpao!

Skoro ravno tak je pravo moj boži Sin nebeskomi Oči od svojih apoštolov, štere je do konca jako lübo:

— Oča nebeski, obdrži tiste v svojem imeni, štere si meni dao, naj ostanejo edini, kak sva midva. Pokeč sam ž njimi bio, sam je jaz držao vküper v tvojem imeni. Štere si meni dao, sam je občüvao, ka se je nej pogübo med njimi drügi, kak sin skvarjenja! — To je bio Judaš, izdajnik!

Drago dete, nasledüj mene!

Vk.

Mislite na nébo.

Sv. Adrian mantrnik, gda je ešče poganski voják bio ino kak tákši je kršćenike mantrao i kleo, je pitao ednok ednoga kršćenika. »Ka vas kršćenike omoči, ka tak

velike moke mirovno prenášate? Iti vojáci trepečemo, če samo škér ováramo z šterov se mantrate vi pa z veséljom k njoj prihájate, kak da bi na gostúvanje šli. Mi vas preklinjamo i se zvás osmehávamo i vi mirovni os-tánete, pa molite za nás; mi razmesárimo vaše telo i vi ni glása z sébe ne pústite, kabi vas bolelo; mi prle opešamo pri našem krvávom deli rok, kak vi pri vašoj potrplivosti. Ka vos okrepi itak, ka tak velike moke mirovno prenašate? Ka vas toláži v tih nájbritkeših bolečinah? Ka vam oslajša moko vašo?» »Jaz ti ovádim — odgovori krščenik — mi známo, ka trpljenje v nébo pela; tisti vekivečen i neizmerno veliki nájem, šteroga nam je Kristus vnébi obečao, nam vsako trpljenje poménjša, polehša i posladi.« V čem pa stoji té nájem, pita dale Adrian? I krščenik njemi odgovori z rečmi sv. Pavla apoštola »Niedno oko ne vidilo niedno vúho ne slišalo, ni niedno človeče srcé ne občútilo, kaj je Bog njega lúbéčim prípravo.«

Na té reči Adrian vojaško orožje tá lúči, glasno se za krščenika imenúje i za to právo vero smrt pretrpi, naj po njej nébo zadobi.

Srčen.

Od stanovitosti.

Verno pa stanovitno spunjavanje vsakdenešnjih dužnosti je pred menov vekše delo, kak osvajanje celih držav. Za to delo sam pa dao vsakomi priliko. Od ednoga več, od drúgoga čakam menje, nego ne ga na celom sveti človeka, šteromi ne bi dao tiste milošče, štera njemi je pri spunjavanji dužnosti potrebna.

Ja, Bog da vsakomi obilno milosti, nego či što ne moli — Bog je najmre navezao milošče naravnoč na

molitev — či što ne prejemle svestev, štera je v velkoj lübeznosti postavo, naj bi nas v slabostaj podpirala, ali pa či što naravnoč išče grešne prilike, pa sám s svojov lastnov močjov šče ostati na pravoj poti, tisti naj se ne čüdiva, či njemi Bog odvzeme svojo pomoč, zato ka on v prvoj vrsti žele poniznost, pa ravno zato kem poniznejši je što, tem več milosti lejko čaka od Boga. Med lüdmi je nigdar nišče nej bio bole ponizen, kak je blažena Devica Marija, pa je tüdi nigdar nej dobo nišče več milosti, kak je dobila ona. Svetci so se v tom zemelskom življenji tüdi tembole zdignoli na düševno popolnost, kembole so se ponizili. Pa sam Bog, se je tüdi ponizo, gda je na sebe vzeo človeče telo, se skrio v hoštijo, pa nam je tak z lastnim zgledom pokazao, kak velko vrednost ma pred njim poniznost, brezi štere niti edno minoto ne moremo biti stanovitni.

Človekovo razpoloženje je malogda stalno. Žalost pa radost, pobitost pa dobra vola, brezbriznost pa strastnost se menjavajo pri njem, samo ka pri vsoj toj spremembi düša ne sme postati nestanovitna, zato ka stanoviten človek more znati, ka nas na vsakom stopaji vodi nezgovorno lübezniva Previdnost boža; kakšekoli vole smo zato, svoje dužnosti moremo zvesto spunjavati, svoje molitve pa drüga pobožna dela moremo verno opraviti. Slabi glasi, vdarci, nevugodne razmere stanovitnoga človeka ne omahajo, nego si bo zmerom prizadevao, naj s stalnov vernostjov slüži Bogi, zato ka zna, ka Bog nigdar ne zapüsti tistih, ki v njem vüpajo. Previdnost boža včasí dopüsti, ka hüdi düh koga v greh zapelava, samo ka to zato nazadnje itak hasni tistomi, ki se vüpa v Bogi.

Dostakrat se tak vidi, kak či bilo že vse pogübleno; s tem pa Bog samo kuša človeka, či tüdi v velikih težavaj pa v bridkosti zna stanoviten ostati. Hüdi düh pa z svojim zapelavanjom ravno to šče dosegnoti, ka bi stanovitno düšo spravo v dvojnost, ka bi dvojila v božoj

dobroti pa v vsemogočnosti, ka bi mrmrala proti božoj previdnosti, zato ka bi jo v takšem razpoloženji tem ležej premagao. Potrebno je zato, naj v takših skušavanjaj vsigdar ponavlamo reči: »Gospodne, naj se zgodi tvoja sveta vola. Naj bo tak, kak ti želeš, pa tak, kak ti dovoliš, samo mi podeli stanovitnost pa potrplivost.«

Ki tak sprejme bridkosti pa težave, on svojega duševnoga pokoja niti v največjih stiskaj ne zgubi, nego ešče s tem vekšov gorečnostjov vzeme križ, to jedino obrambo, pa naj se zgodi kajkoli, v svojoj veri se ne bo dao omajati.

Mi katoličanci mamó tak dosta svedočanstev, ka naša vera shaja od Boga, pa ka tista načela, štere nasledujemo, temeljijo (májo fundament) na najčistejših resnicaj, k šterim niti tenja dvojnosti ne more; kembole se poglobimo v verske navuke, kembole je začnemo premišlavati, tem vekša postane naša vera. Z toga pa sledi to, ka kembole se mi poprimemo verskih navukov, štere nam davle sveta mati cerkev, tembole jakostno bo naše življenje, pa bomo tem ležej premagali tudi skušnjave, zato ka boža milošča pa prepričanjé dá našoj duši takšo moč, ka je niti šatan peklenski ne bo mogeo obladati.

Za miloščo stanovitnosti je zato nej zadosta samo moliti, či ravno ka je molitev v prvoj vrsti potrebna, nego si moremo zvün molitvi prizadevati vse, ka bo stanovitnost v našem srci močno skoreninjena. To pa samo tak doségne, či bomo v celom svojem življenji vsaki den gojili v svojoj duši vero, či bomo z velkov lúbeznostjov čteli pobožne knige, či bomo radi poslušali predge, prejemali svestva, pa či nam je mogoče, tudi delaven den hodili k meši, z ednov réčjov či bomo živeli pobožno, jakostno. S takšim djanjom mi najmre dokažemo, ka mi mamó močno volo pa dober namen, bože zapovádi spunjavati, pa ka smo vrédni bože milosti pa božega smi-

lenja. Stanovitnost potakšem v sebi zadržavle vse drüge jakosti, zato pa ma tak jako veliko vrednost.

Naj zato ne bo niednoga dneva v našem živlenji, šteri den ne bi prosili Boga za velki dar stanovitnosti, zato ka je to milošča vseh milošč, štera nam spravi večno zveličanje.

(Hirnök 1914.)

Svetá Monika.

Sveta Monika odprávi zadrge. Augustin vervati začne.

Čisto srcé je tisti grünt, v šterom jákosti rastéjo, gde se práva vera i lúbézen boža koreni. Ali to čisto srcé mi zaman iščemo pri Augustini; kak bi pa te mogao práve vere miloščo zadobiti. Kak známo grehnoga živlenja žmeten járem je noso na svoji ramaj. Čisto srcé je nepoznano pred njim. Komaj star 20 let i že ednoga dečáka meo, šteromi je sam Adeodatus imé dáó, štero telko zadene, kak od Bogá dáni. To je bilo zdaj pitanje, kak bi se mogao odsloboditi od toga grehnoga stáliša? Dokeč je toga grehnoga vezalja ne raztrgao, dokeč se ne odpovedao grehi, tečas je njegovo srcé ne bilo dober fundament za božo miloščo, za sv. krst, za pokoro i za popuno krščánsko življenje.

Sv. Monika si je dosta trla glavo, kak bi mogla siná vöpotégnoti sté nevarne i globoke grešne jamé. Augustin je ne zlehka mogao tá neháti svoji grešni nasládnotih. Monika si je tak mislila, ka najboše vrástvo bo tomi celomi deli, či Augustin v zákon stopi s peršonov, z šterov je že tak dugo vküp živo. Toti to bi bilo najpripravnejše, ali ne vemo poleg kakši zrokov volo, je nikak ne bilo mogoče.

Svéta Monika je za to edno molila neprestanoma,

naj g. Bog presveti pamet njenoga siná, ka bi spoznao i sprevido ednok světo ino čisto vezalje hižnoga zákona, ino njega lepoto, či bi se to zgodilo, tak bi najvékša zadruga s poti bila djana. Ali nesreča ne pozna smilenja! Augustin je za nikoj ne šteo raztrgnoti vezalje, štero je njega k Adeodatusa materi držalo zavezanoga. To je samo sv. Monike srcé peklo nezgrüntano. Kaj pa ne bi žalostna bila edna mati, štera v takšem stáliši vidi svoje lubo dete. — Po dugom posti i vnogih molitvah je záto Bog poslúno njeno prošnjo na teliko, ka je presveto one nesréčne osebe razum, štera je celi 15 let držála Augustina od Boga vkraj odtrgnjenoga. Zdaj po božoj milošči je spoznala svoje nedostojno življenje, poleg šteroga je ne samo sebi, nego ešče drugim telko nemirovčine správlala, záto povrže svet, slovo zeme od vsega, ka njoj drágo bilo na sveti ino odide v kloster, gde do svoje smrti britko pokoro delala, ka je takše srcé, kak je Augustina, tak dugo dolzavezano držála i tak proti stála onoj diki, štero je Augustin sv. matericérkev spravo.

Z tem je ta nájvékša žméchava, štera je proti stála, odpravljena bila. Kak kda se ládja od svoje žméchave odslobodi i hitro gorzdigne, tak se zdaj Augustina dūša proti nébi zdigávala.

Na veliki hasek njemi je bilo túdi to, ka začno sveto pismo čteti, štero je nigda zavrgao i tá lūčo, zdaj telko veselja i lepote najšeo v njem, ka skoro ne mogao iz rok djáti. Zdaj je spoznao, kak lepa je krščánska vera, vido je njéne skrivnosti, obprvim je čteo ono velko pravico svétoga pisma i naše vere: V začétki je bila Reč i Reč je bila pri Bogi i Bog je bila Reč! — Komaj zdaj je sprevido, kak je mogoče bilo to, ka je Sin Božiz človekom postao, nas po svojoj križnoj smrti odkūpo; spoznao je Onoga, ki se je do smrti križa ponizo za nas nevolne grešnike. Záto s čúdivanjom skriči gor: Oh Gospodne, ti si té skrivnosti zakrio pred modriášami toga sveta ino

si je nazvesto poniznim! V srcé sam si pogledno i vido sam velko svetlost. — Liste svétoga Pavla je nájráj čteo. I tū je čakao Bog na Augustina. »Najvékšega vučítela sv. Materécerkvi je nájvékši apoštol mogao pripelati na právo vero« — pravi Fleicher.

Gda je Augustin reči čüo v svétom pismi, štere je sam Jezuš Kristus gláso: Hodíte k meni vsi, ki ste obteršeni i jas vas zlehkotim, te je obprvin hválo dáo Bogi za to svetlost, štero njemi je podelo z neskončane svoje milosti.

— Hodíte k meni vsi... kak lepo so njemi donile té reči v njegovi vūhaj, to je on ešče nigdár ne čüo, to je nindri ne najšao v nikši poganski knjigah, štere je doségamao čteo. — Da se tomi tak veselio Augustin, stém je pokázao, ka se tmica ž njegovoga srcá pomali odprávlati i trdi léd raspūščati začne.

Augustin se nazáj povrné v krilo sv. materécerkvi.

Velko veselje sv. Monike.

Augustin je že zadobo od Bogá velko miloščo vere, štero njemi je mati po vnogih britkih skuzah i goréčih molitvah správila. Odznotra je vervao, ali poleg té vere živeti po krčánskom je ešče ne mogao, na zvūnešnje je teda pogan bio. Ne je meo telko moči, ka bi gorstano i šo k materí ino pravo: Mati moja, ne jočte se več, jas sam že tūdi krščenik. — Slab je bio, tak velko žrtev je na ednok ne mogao prinesti, vej po mali, z Bogá pomočjov de vsigdár više šo. On je prlé šteo čisto viditi vuvsem i te dolpokleknoti; pa se nači more zgoditi: prlé moremo na kolena spádnoti, i moliti i prositi pa te že zadobimo čisto videnje v verski pravicah.

Sv. Monika je ozdaléč glédala to povrnjenje svojega siná, štero je tak pomali od stopája do stopája šlo naprej. Večkrát se v blaženo samoto, v církev skrila i tak

sáma pred oltárom prosila Bogá, naj že ednok zvrši svoja dela, náj pripela Augustina na právo pot življenja. Kelikokrát je sáma nagovárjala siná: Hajdi, odloči se samo močno, vej že verješ, zakaj pa te ne činiš?! — Zakaj ne? Augustin nam sam dá odgovor na to pitanje, kda pravi, ka so njemi falile one peroti, z šterimi bi se gor mogao zdignoti na pot jákosti. I té peroti, štere so njemi falile, so bilé: poniznost i čisto srcé. Brez tej dúša ne more poleg vere rédno živeti. — »V veri sam že hraber bio, samo na to sam se ne mogao odločiti, ka bi poleg té vere živo« — tak se toži sam Augustin v svojem listi. Naj se ešče od té težáve more odsloboditi, na to je potrebna bila edna boža čúda, štera je presvetila njegovo pamet i potrdila njegovo slabo volo.

Zgodilo se je pa etak. Ednok je obhodo Augustina njegov priatel po iméni Pontician z šterim sta se že dugo poznala. Túdi je on bio iz Afrike, kak Augustin. Sledkar so se njidva poti razložile. Augustin je po grešni potah hodo, Pontician pa vreli krščenik postao. Po dugih letah sta prišla zdaj páli vkúp v Majlandi. I Ponticiana je odébrao Bog za škér, njega je poslao na pomoč Augustini, naj njemi pomore gorstanoti z grešnoga življenja.

Pontician je bio jáko vučeni človek. Obhodo je skoro vsa, tistoga časa poznana držánja i vsešérom je vido on lepi sád, šteroga je krščanska vera prinášala. Ali nad vsem se njemi je nájbole dopadnolo, ka je skušao krščánsko čistočo, smilenost i redovno življenje. Keliko jih je najšeo, ki so samovolno zapústili té čaláren svet, vso bogastvo, vse veselje ino so odišli v pústino, naj edno čisto i Bogi prijetno življenje morejo pelati. Vnogo péld je znao Augustini pred oči postaviti: device, matere, vučitele, vojáke, ki so z velkov vrelostjov za dár prinesli svoje celo življenje i tak Bogi na diko žrtvovali vse svoje imánje túdi.

Na takše reči, gda je čúo Augustin, je njegova dúša

tudi ne mogla mrzla ostati. Či so se tej vsi tak lahko odtrgnoli od sveta, zakaj pa te se samo on ne bi mogao? Ali pa rejsan nema on tak močne vole, ka bi to včino?

Postavimo se v duhi v on ogracek, šteri je pred hižov, v šteroj se Augustin pa sv. Monika zdržávleta v

Sveti Augustin.

Majlandi. Lepi ograd, pun z najlepšimi rožami i tudi velko drevje lepo senco drži. Véselo društvo najdemo tam; samo štiri kotrige računa. Tam vidimo Augustina z svojim lubim priátlom, Pontician-om. K tema se pridruži pomali en drugi priatel, poiméni Alipius, šteroga je

Augustin tūdi jáko lūbo, no pa Monika je te že tūdi med njé stopila, kak domáča gospodarica. — To je bilo kakti edno svéto drúštvo, samo Augustin je bio med njimi nevernik. Od koj so si pogučávali, si lahko premislimo. Gde je svéta Monika v drúštvu, tam práznoga guča ne ga. Zdaj se rávno loči to málo drúštvo.

— Z Bogom prijatel, z Bogom lubi moji, vūpam se, ka za eno malo mo se páli vidili ino vkūp veselili. — S temi rečmi vzeme slovo od drúštva Pontician. Sv. Monika se na to tūdi v hižo povrné, či že na bože nazveščavanje, ali pa na Alipiusovo opominanje, ne vemo. Odišla je notri i tak je ostao Augustin sam s priatelom Alipiusom. Monika se v hiži na kolena pūsti ino goréče moli za siná, ki zdaj pela v notrašnjem svojem strašen slednji boj.

Augustin kak je vpamet vzeo, ka sam ostao, vdrūgi kráj ograda se oberne, skuzé ga polijejo i britko začne jokati: »Kak dugo, kak dugo boš se ešče srdo na mené, Gospod.« (Ps. 78, 8.) Augustin toži sam sebe. Kak dugo, oh kak dugo boš ešče živo v grehi? Vūtro, vej vūtro! Zakaj vūtro, zakaj odlášaš na ūtro, zakaj zdaj včasi ne včiniš konec tvojemi grešnomi živlenji? Takše i k tem spodobne misli se tirajo semtá zdaj po njegovej glávi. — Ali dajmo reč prek Augustini i slišajmo njega samoga: I da se tak jočem, ovo en glás začūjem iz sosedne hrambe, kak či bi ednoga pojbiča, ali edne dekličke glás bio: »Vzemi i čti, vzemi ino čti.« — Gorstanem, okoli se zglédnem, nega nindri nikoga! Včasi sam zarazmo, ka je té glás z nébe prišao, ka to boži glás more biti, šteri mi veli, ka náj gorzemen knigo, štero sam malo prlé tá djao i naj čtem ž njé tam, gde se mi gorodpré. Nazáj sam bežao tá, gde je Alipius sedo, ár sam tam niháo svétopismo. Vroke zemem knigo, odprem i začnem čteti tám, gde sam gorodpro: *Kak po dnévi pošteno hodimo ne v požrešnosti ino pijanosti, ne v kregi ino nevošče-*

nosti; liki oblečite Gospoda Jezusa Kristusa i ne gojite svoje telo poleg požljivosti. (Rim. 13, 13—14.)

Augustin nadeluje: Dale sam ne čteo, niti me ne bilo potrebno, ár kak sam té reči prečteo, svetlost je nastanola v mojoj pámeti, štera svetlost je naednok raztírala vso mojo dvojnost. — Alipiusi sam ovado to moje čúdivitno spreobrnjejnje i on me proso, naj njemi pokázem, gde sam čteo.

Pokázao sam njemi. On ešče dale čteo ništerne réde, štere sam jas ne: »*Slaboga vu veri pa z srca sprím-lite.*« (Riml. 14, 1.) Te me prijao za roko ino me pelao k materi.

Tak se je podao na slednje Augustin po dugom 17 letnom protistanenji božoj milošči. Skuze i molitve sv. Monike so na slednje li zmágati mogle.

Povrnenje svétoga Augustina je edna najvejša čúda bože milošče, štere spomin sv. maticérkev vsakše leto posebno obslúžávle nájme včasi po dnévi svéti Monike.

Po tom čúdivitnom povrnjenji, — kak smo že pravili, — se Augustin pášči k materi, od velke radosti se njoj v nároča vrže i tak z svojimi toplimi skuzami poljvle njéno materno krilo. Edna reč je ne dosta i niti telko je ne mogo povedati od veselja. Sv. Monika túdi malo ne kam bila od velke radosti. Srce na srci i tak dvojega srca tiho bitje se samo dá čúti, štero vse zarazmi, vse odpústi. Augustin sam spozna, ka to neskončano miloščo je on ne poleg svojega, nego poleg mater-noga zaslúženja zadobo. Etak piše najme: »Ka sam, po maternom zaslúženji sam.« V drúgom mesti pa etak právi: »Ka sam ne prejšo v globočini greha, to samo nepretrgnjenim i vernim skuzam moje materé mam zahvaliti.« (Conf. XX. 53.)

Blažena je tista vera, v šteroj mati nazáj nájde svoje zgübleno dete. Ali kelko dragši more biti on hip, v šterom krščanska mati drúgoč narodi svoje dete na

právo vero, na čistost i od šteroga deteta zná, ka de dika sv. materecérkvi, ka de njéni branitel i varůvác v nevarnom časi, okoli šteroga glavé že naprej vidi odičeno korono svétosti. — Tisto málo hižičko, v šteroj je sv. Monika telko molila, tisti ográček, gde se to čůdno povrnenje zvršilo, ešče zdaj kážejo v Majland váraši.

Augustin gorvzeme sv. krst.

Prle smo si gučali, ka se Augustina důša ne mogla gorzdignoti k Bogi, kakstěč je hrepenela za njim, ár je ne meo poniznosti i čistoče, brez tej jákosti pa Bogá prav spoznati je človeki ne mogoče. Té jákosti je Augustin v sv. krsti zadobo v jáko obilnoj meri. — Augustin se po tom čůdovitnom povrnenji správlaol na krst. Odišla sta z materjov obá v edno samotno mesto, gde Augustin brez vse zemelske skrbi se pripravlaol na to velko delo. Pobožen guč, molitev, premišlávaje i čtenjé svétoga pisma je bila njegova důševna hrána. To pripravlanje je celi 6 mesecov trpelo. Te so že blůzi šli postni dnévi. Po starinskoj návadi oni, ki so k vůzmi gor šteli zéti sv. krst, so se na pepelnico mogli glásiti pri svojem půšpeki pa te tak celo postno vreme so se mogli pripravlati med ostrov pokorov i včenjom na sprijemanje sv. krsta. Augustin zdaj tůdi povrže samoto, Cassiciacum, gde se doségamaol zdržávao pa se nazáj povrné v Majland i se zglási pri Ambruš půšpeki na krst.

On bi lahko zadobo, ka bi njemi půstili, ka se njemi ne bi trbelo toj pripravi podvržti, ár je meo velko vuččnost vu veri, ali on je to ne šteo. Tak právíjo, ka je milo bilo gledati, gda se Augustin, té velkoga talentuma mož, glasoviten govornik, kak eno málo dete z velkov skrbljivostjov včio med ovimi drůgimi katekhumeni, nikši razložek med njim i med drůgimi. To je on sam tak

šteo, naj se za svojo velko gizdost, štero je prlé v sebi noso, nikeliko poniža.

Na slednje je prišao dén krsta. Odraščene, ki so v sv. maticérkev šteli notristopiti s poganstva, ali druge krive vere, so na velko soboto večér krščávali. Leta 387, na áprila 24-ga pridočoj noči se pripiše ona sláva i dika, ka je porodila sv. matericérkvi enoga nájvékšega svéca, svétoga Augustina. V cérkvi je že krédi pripravleno na krst. Velika vnožina ljudstva napuni cérkev, štere je navékše radovednost gnála tá, gda so zvedili, ka se Augustin túdi okrstiti dá. Zdaj notri stopi Augustin z sv. Monikov, svojov materjov. Vsakše oko na mladenca opreto, na vsakšem obrazi se velko veselje skažúje, ár so dobro znali vsi, kakšo moč dobijo v sv. Augustini; dosta želejo od njega, obrambo čáka od njega ne samo krčánsko ljudstvo, nego túdi sv. Maticérkev, štero so rávno tistoga hipa nájbole začnoli razdejevati krivoverci.

Med tem pride túdi sv. Ambruš v cérkev, dolpoklekne pred oltár, na pomoč zové Svétoga Dühá ino začne pomali obrede sv. krsta. Augustin poleg krstnoga stúdenca sedi z obrázom proti záhodi obrnjeni. Na znamenje púšpekovo gorstáne ino se oberné proti shodi, naj pozdrávla ono zorjo, ono svetlost, štera je njemi ešče ne svetila, štero je on ešče ne poznao, štero je tak dugo i nevtrúdlivo iskao, pa štera zorja zdaj počí na nébi njegove dúše oprvim.

Potom k svétoj vretini stopi, trikrát se pogrozi i k vsakšemi edno reč vere spovedi spregovori. Oprvim: Verjem v ednom Bogi; obdrúgim: Verjem v Jezuši Kristuši; obtretjim: Verjem v Svétom Dúhi. — Za tem sv. Ambruš k oltári stopi, razprestré svoje roke ober mladenca i eno malo moli ober njega. Te blagoslovljeno vodo pústi na njegovo glavo ino se čújejo reči sv. krsta: Ego te baptizo in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. — I v tom hipi se Augustin z nova narodi po milošči Svétoga

Düha. — Na slednje Augustin z goréčov svečov v rokaj pred oltár poklekne, naj z rok sv. Ambruša k sebi zeme presvéto telo Kristuša. To je bilo zdaj njegovo prvo sv. prečiščávanje.

Ali što bi mogo prav verno popisati to velko dogodbo. Tam vidimo Augustina, ki se zdaj porodo znovič na svet, tam stoji seri starec, sv. Ambruš, šteri od bláženstva ne ve kam biti, veseli se, ka je najšeo za sv. matercérkev od sebe močnejšega mladenca, ki de jo brano za njim proti nevernikom, ki de njéna moč i obramba i naslednje njéna dika, njéna korona. Zdaj že lahko muči Ambruš, ár gučao bode Augustin i to njemi dá velko vüpanje. Pa tam nájdemo ešče nikákoga, od koga bi se skoro spozábili, sv. Moniko, mater sv. Augustina. O ka bi pisali od njé, što bi mogao to povedati, ka je čütila ona, gda je to vse vidla z svojimi očmi, srcé se njoj malo ne razpočilo od velkoga veselja.

Právijo, ka kda je konec bio vsemi deli, te je takša navdúšenost popadnola vse, ki so nazoči bili, ka sv. Ambruš od bože moči nagnjen, gorstane, srcé i roké proti nébi zdignie i na glás skriči:

„Tebé Bog mi hvalimo, Tebé Gospoda spoznávam.“

Na to se Augustin tüdi gorzdigne i od veselja z trepečim glásom dale spevle:

„Tebé vekivečnoga Očo vsa zemla poštüje.“

Ambruš nadalüje:

„Tebi vsi angelje, tebi nebésa, vse zmošnosti.“

Pá Augustin dale právi:

„Tebi kerubimi i serafini z neprestanim glásom kričijo: Svét, svét, svét si Gospod Bog vseh šeregov“ ... i tak dale eden ovoga navdúšavajoč kak dvá angela naprávita nam lepo hválodávno pesem: *Te Deum laudamus.*

Ali čüjmo zdaj že, kakše čütejnjie je pobüdila v njegovom srci milošča sv. krsta. Kak štéč je že prlé ponizen bio pa napunjen bože lübéznosti, zdaj komaj spoz-

namo njega. Jezušá má v srci, šteroga sladkočo zdaj čúti za istino obrvim. I ž njim se túdi velki mér priselo v njegovo srcé. Gde je zdaj tista žalost, tista nemirovčina, štera je prlé tak mantrála njega poleg njegovoga grešnoga življenja? Vse, vse je minolo. Naj odido vsa stara mišljenja, govorenja i djanja, naj bode vse zdaj novo, ár je on túdi novi, s Kristušom se znova narodo v svétom krsti. Za Bogom samo žeja zdaj njegova dúša. Oh kak blázeni je bio zdaj! Samo edno misel je meo zmérom v glávi: Neskončana božja smilenost. Na to je mislo, kak nevreden je bio on té velke milošče, kelko je grešio proti Bogi pa se on li smilúvao nad njim.

Či je sv. krst tak lepi sád obrodio v srci Augustina, keliko bole čúdivitnoga je dozoro v srci njegove materé, sv. Monike.

Ešče v spomini mámo, kak močna i živa je bila njéna vera i tá vera se je sčasom poveksávala i močnejša gračúvala v njoj. Bog, šteri tak da bi se skrio pred námi v zacétki življenja, samo sledkar se nam pokáže v svojoj svetlosti. Tam vidimo njegovo zmožno roko v naših skúšnjávaj, v nevarnosti; bliže pridemo k njemi v nevolaj i težávaj i či nas tú na zemli le vse ostavi, vse povrže, On nigdár ne, On je Vsigdár prinas i nas obvarje, pa či rávno vse zgúbimo, nás reši. Zapústi vse i najdeš Bogá! V spodobnom stáliši je bila sv. Monika. Prlé je samo vervalá. Zdaj že vidla z svojimi dúševnimi očmi ona, štera je vervalá. Rájši bi zatajila to, ka je ona na sveti, kak pa to, ka je samo eden Bog, ki je z tak zmožnov rokov vodo njo po toj skuznoj dolini.

Rávno tak je raslo njéno vüpanje v Boga od dnéva do dnéva. Znála je, ka je on brezmejno veren. Vse je dobila, ka je želela od Njega. Vrelo želenje je mela, naj njéni mož, Patricij, na právo vero more priti. Pa či so li velki zadržki stáli proti, Patricij se li povrno, kak smo čúli, na smrtnoj posteli. — Za tov nevolov je prišla

drüga ešče vékša, Sin, Augustin, gráta neveren. Zdaj pá moli i skuze toči za toga povrnjenje. To je tüdi zadobila. Ešče samo edno želenje má. Naj z sinom vréd v nebésa pride. Pa je sv. Monika prepričana bila, ka to tüdi dobi, tak velko vüpanje je mela v Boga.

V nájvékšoj meri se je pa podignola v Monikinom srci lübézen do Křistuša. Že kak mláda deklina z takšov lübéznostjov lübi Jezuša, ka se gene nad njov ne samo njegovo nájsvetéše, liki ešče človeče mrzlo i trdo srce. Kak mláda ženska z nezgrüntanimi težávami i nevolami oklajena, od vseh ostávlena, tam pod nogami Křistušovimi, kak edna Maria Magdalena sedi i z svojimi britkimi skuzami polevle njegove svéte nogé. Pa da je vidla, ka ka vsa zemelska lübvav je zapeliva, ka je sam Bog jedíno veren prijátel, ki njo nepovrže, ne zapela, te ž njenimi nevolami se povekšávala tüdi njéna lübvav do Bogá. Kak mláda mati samo krátki čas vžívala vesélje zahválne lübavi poleg zibeke svojega sina; samo zdaj vživli, vejti že da skrb za edno malo düša tvojega Augustina. — Brez pomoči hižnoga továřiša, v kom bi mela vüpanje či ne v Bogi. Treseti celi let med velkov žalostjov i nemirovnostjov brez henjanja pošila svoje vrele molitvi i skuze pred nebeskoga Pomočnika. I naj bole more genoti njegovo Srcé, vsigdár bole šcé njega lübiti. — Pa zdaj, da se njoj žela spunila, znova pred nogami Njegovimi toči skuzé, ali takše, kakše je doségamao ne poznala, skuzé vesélja. Cele vere je bila pred oltárom, k sv. prečiščávanji vsigdár z bole goréčov düšov stopila, njéne misli so navékše pri Bogi hodile. Na Řisalske svétke, kakti na 50.-ti dén onomi, ka se Augustin okřstiti dáo, je takše bláženstvo napunilo njéno srcé, ka dvá dni pa dve noči niti nikaj ne mogla k sebi vzéti, nikše hráne ne. Več se zdržávala ona že v nebésaj, kak na zemli i vsi so lahko vidili, ka že nema dugoga časa tü na zemli.

Sv. Monika i Augustin se povrnéta nazáj v svojo domovino.

Augustin je že dávno meo to misel v glávi, ka tá nihá te jálen i zapelivi svét, šteri je njemi telko nevol správlao. V blázeno samoto je šteo oditi i tam med püščavniki svoje zadnje dni Bogi na diko žrtvovati. Bilo jih je več, ki so v tom mišlenji z Augustinom držali, kakti njegovi priatli: Alipius, Navigius, nadale tüdi njegov sin Adeodatus. Gotovi so bili iti vsi, samo to je bilo ešče pitanje, kam se obernejo, gde nájde stálno mesto to málo društvo. Kam bi inam šli, kak nazáj v svojo stáro domovino, v to stáro Afriko, nazáj med svoje priátle, med svojo rodbino, vej so vsi iz Thagaste ali ž njéne okrogline bili.

Leta 387.-ga tak na jésen, okoli oktobra se vzeme naše málo društvo na pot proti Afriki. Nájoprvim proti Ostia váraši držijo ár je té váraš poleg morja i tam lahko ládjo dobijo, štera njé prek morja bo odselila. Ne smemo pozábiti, ka sv. Monika tüdi s tem društvom drži.

Kelko drüga je bila zdaj tá pot, kak ova, štero sta Augustin pa Monika včinola pred trejmi leti, gda sta zandrügim šla v Rim, prlé Augustin i za njim sv. Monika. Augustin je vujti šteo pred materjov, nesé z sebov bol nemirovno i gorzgrožano srcé, kak ono válovje, štero njegovo ládjo sem-tá lüča. I zdaj obá vküp ideta nazáj v svojo sladko domovino, en poleg ovoga sedi, roka v roki, v srcah ednaki mér, ešče tak da bi morje nikše načíše bilo, ne je tak čemerno, kak prlé bilo, gda sta v Rim šla. Neizmerna bláženost sija ž njidva obrázov.

Pa Monika je proti toj poti bila. Kelko je jokala v kapelici sv. Cipriana tam na bregi poleg morja, gda je Augustin njo že samo povrgao, on se pa že pelao proti Taljanskomi orsági. Zdaj je vidla, ka Bog iz same lübeznosti ne poslüno njéne prošnjé, ár tá dogodba, štera je te njoj tak velko žalost správila, kak velko bláženstvo

zakrivala v sebi, to je samo zdaj vzela vpamet. I tá misel jo je bole nadigávala, ka náj le vse na božo roko nehá, naj se zgodi, ka je njegova svéta vola. Zdaj je vidla, ka Bog vse naše nevole, či je mirovno nosimo, zná nam na hasek obernoti. Gda tak mislimo, ka nas kaštiga, gda se nam tak vidi, či bi nas povrgao, te je nájbliže k nam, te nas nájbole lübi. Záto z svétov Monikov moremo praviti mi tüdi večkrát: »Oh Gospod, naj se zgodi vse poleg tvoje svéte vole, ár si modrejši, kak jas ino bole lübiš mené, kak jas mislim.

(Konec pride.)

Smilenost nad detetom njemi je rešila življenje.

Za časa zadnje balkanske vojske se je štela po novinaj eta zanimiva zgodbica.

V boji, šteri se je vršo pri Mustafa-Paša, je edna bolgarska stotnija pod zapovedništvom stotnika Kurikovo šla po vulici skoz vesnice. Stotnik je naednok samo opazo, ka se na sredi ceste nahaja pet let stara deklica, štero je mati v velkoj naglošči zgübila, Či stotnik neha deklico na cesti, jo konji gotovo vmorijo. Skočo je zato hitro z konja pa je bežao k deklici i jo je gor zdigno.

V tom megnjenji je počila granata, ravno tam, g gde je stao stotnikov konj. Konj je naednok na žalože bio raztrgani, stotniki se je pa nikaj hūda nej pripetilo. Stotnik je rešo deklici življenje, pa je z tem plemenitim činjenjom rešo tüdi svoje življenje, zato ka či bi ostao na konji, bi njega granata tüdi tak raztrgala, kak je raztrgala njegovoga konja.

Da je stotnik na takši čūdoviten način vujšeo smrti, ga je to tak genolo, ka je dao deklico svojemi slugi pa

njemi je velo, naj jo nese z bojišča, pa da je dekličini roditelov nej mogeo zoslediti, zato je poslal deklico v Sofijo svojoj ženi, pa njoj je pisao, ka čiravno mata že šestero dece, se zato to sedmo tam tudi naje, gde se naje ovih šest. Vzeo je deklico za svoje dete.

(Sz. Cs.)

Zgüblena pisma.

Eden tihi sprotoleten večer se je čulo milo jokanje v ednoj hiži. Jokala se je sirota dovica, štere hižo pa nepremičnino bi meo na drügi den žakutor tržiti. Mož té dovice je nahitroma mro, tak ka je nej vtežno svojoj ženi povedati, gde naj išče pisma, ka sta je mela od dugov. To je mož večkrat pravo, ka hvala Bogi nemata več nevole, zato ka je vse duge rešo, nego kam je djao pisma, potrdila, to je nej povedao. Gda je potom mro, so od njegove žene zahtevali pisma, pa da jih je nej mela pokazati, so njoj šteli vse odati.

Zdaj je sedela sirota dovica na ednom stolčeki pa se je milo jokala, okoli nje so pa bila mala, še nej odgojena njena dečica. Vsi so tiho; vsi samo mater gledajo pa se tiskajo k njoj, samo edno malo dete — moglo je biti staro kakša tri-štiri leta — je nej štelo tiho biti. To dete je razbijalo, kričalo pa prosilo ednok edno reč, drügoč pali drügo.

Zgodilo se je, ka je edna svetla kresnica zletela nad okno v sobico, pa je zravna za omar letela. To malo dete jo je opazilo pa je na ves glas začnolo kričati pa prositi, naj njemi zgrabijo toga svetloga stvarca. Samo dete je tudi bežalo za omar pa je tam začnolo ružiti po omari, pa je dotečas nej ostalo pri méri, ka je mati z močnejšov decov mogla omar z mesta potegnoli.

Gda so omar z mesta vlekli, je nekaj takšega, kak knjiga, spadnolo za njim na tla. Gor so vzeli pa nesli k stolovi. Bio je to eden stari kolendar pa v njem puno pisem. Med pismami so se nahajala tudi vsa tista potrdila, od šterih so mislili, ka so zgublena, pa štera potrdila so svedočila, ka so dugovi zaistino vsi plačani. Na drugi den je dovica pokazala tá potrdila gospodi, pa je tak gospoda vervalo, ka so dugovi do slednjega filera plačeni, zato so stavili žakucijo.

Tü človek lejko pita: »Što je poslao tistoga svetloga stvarca tá za omar? Što je nadigno tisto malo dete, ka je šlo za njim za omar?« Mi mislimo, ka sam Gospodni Bog, previdnost Boža.

Hrepenenje po nebésaj.

Voznik zdihávrle leta i leta v kmičnoj vozi.

Siromák ne vidi beloga dnéva ár nema sloboščine, ár je zaklenjeni v železo; trpi glád, mraz, dugi čas i drügo nezračunano nevoló. Lehko si misliš, kak težko čaka, da bi se odprle dveri voze, i da bi páli dihao prosti zrák.

Ka si brodár na nevarnom morji, kjer ga plašijo strašni vihérje i njemi preti nevarnost bole želi, kak to da bi skoro prišeo v pristanišče. I voják v krvávom boji se ne zgledávrle na težáve i nevarnosti, junaško se bojüje za pravice svoje domovine, ali ne želi tudi on da bi bio skoro konec vojski, da premága sovražnika i doségne venec slave?

I mladénec, ki si daleč od lübe domačije nabira med tujinskim svetom vučenost, ali ne misli tudi on na tisti dén, gda návuke dovrši i se povrne v naročje starišov?

I zaročnica, ki v istini lübi svojega zaročnika, s

kakšim hrepenenjom tudi čaka ona, da pride s tuje dežele v štero se je podao, i jo odpela k oltári?

Kak bi pa krščenik, ki z verskov gotovostjov zná i žalibog vsaki dén občüti, da je na zemli vednáki k nesrečnomi robi, nevolnomi brodári, vojáki v vojski, mladenci med tujjinskim svetom, nevesti, oddaljenoj od zaročnika, ki jo srčno lübi, kak bi krščenik, pravim, ki vse to zná, ne bi hrepeno po nebésah, ki so mesto prave slobode, zavetje sreče, práva domovina, bogat del i radost večne svádbe?

O zaistino, lahko je vervati, da lüdje, ki poznajo svoje pozvánje, i občütijo žméčo zemelskoga življenja, ki so razsvetleni od posveta svéte vere, ki radi mislijo na nebésa i občüdújejo njih blaženost i velikost, lahko je vervati pravim, da takši lüdjé hrepenejo le po nebésah, i drügoga ne želejo kak da bi se skoro vresničila nada rajskoga veličanstva. »Oh veselje nad vse veselje«, zové sv. Avguštin, »veselje, šteromi ne ga pára, gda te bom doségno? Gda te vživao? Gda bom stopo v posestvo mojega Boga, v šterom nájdem vse?«

O večno kraljestvo, kje sveti posvet, ki nigdár ne vgásne, kje kralüje mir, kakšega šče živa duša ne poskusila, kje se düše izvolene v rajskoj slasti odpočijejo od trüdni vojsk. Tam bodo, o Gospod svéci v nepopisnoj svetlobi z nami vküp kralüvali, i korona z drági džündžov njim bo na glavi. Takše čütenje, takše hrepenenje po nebésah se zbüdi v srci vsakoga krščenika, ki resno premišlávle nebésa i želé priti v njé. Mreti, se v večnost preseliti, tá miseo je strašna za vsakoga človeka. Vsaki se boji smrti, nišče rad ne merjé. Ali ár je smert kaštiga za greh, jo more vsaki pokusiti. Edino zavüpanje v našo odrešitev, zavest pobožnoga življenja i zavüpanje v Krištušovo zaslüženje, nas toláži v smrtnoj vöri i nas navdaja z gorečim zelenjom po tom, ka pravičnoga čáka v večnosti.

Odprimo šče ednok sv. pismo. Tam najdemo krála

ki je bio velki grešnik, ki se je pa spokoro i postao mož po božoj voli. Štero čütenje je premagalo v Davidovoj düši? Gvüšno ne drügo, kak hrepenenje po nebesah i po imánji večnoga Boga.

»Kak hrepene jelen po stüdenčnih vodáh«, piše v svojih psalmih, »tak hrepene moja düša po tebi o Bog.« (Ps. 41, 2.) »O da bi meo preroti, kak golob, da bi odleto i počivao v Bogi!« (Ps. 54, 7.) »Gda naj se prikážem pred lice bože? Moje skuzé so mi krüh po dnevi i po noči, ár mi vsaki dén pravijo: Kje je tvoj Bog.« (Ps. 41, 3, 4.) Da bolši je eden den v tvojih šatoraj, kak jezero v šatorih grešnikov.« (Ps. 83, 11.) »Ar ti o Bog, si Bog mojega srca i moj delež vekomaj.« (Ps. 72, 26.)

Takša žela po nebésah se vzbüja v srci vsakoga krščenika, ki dobro razmi krščánstvo. Krščenik more zdihávati po rešitvi iz robstva, greha i da zadobi nebesko veličastvo. Što ne tñjinec na toj zemli, nade nigdár domačinec v nebésah! Ali so ne nespametni, ki poznajo imenitnost sv. nebes, pa se za nje ne brigajo? Blagor njim ki si to pravico k srci vzemejo i hrepenejo po večnih dobrotaj. Minljivo svetno bogástvo nade več njuvomi zveličanji na poti, zakaj vse njuvo mišljenje i želenje bode le pri nebeskom bogástvi, šteroga nede nigdár konca. »Kak odörno se mi vidi vse posvetno«, pravo je nigda lübežni plamteči sv. Ignacij, »gda premišlávlen nebesko veličastvo.« — »Ka mi pomága to za nebésa?« je navádno pitao sv. Alojzij pri vsakoj dogodbi. Tak bodo spitávali tüdi oni pri vsakoj dogodbi. Za te svet nedo bole skrbeli kak rávno trbé, ne za njegovo lepoto štera miné, nego bodo iskali Boga vretino lepote. Nebeski Jerušálem bo njuvo vesélje, njuv namen, cio i konec vsega njuvoga želenja.

Gda je sv. Filip Nerij čüo, da so ga sv. Oča zvolili za kardinala, vrgeo je v svojoj dečinskoj priprostosti

svojo kapico vuiška i velo: »Paradiso! Paradiso! to je; nebésa! nebésa!« Eden redovnik se je vsigdár zamekno, gdakoli je čüo imenüvati nebesa. — Sv. Alojzij je mira-joč zváo: »Hodimo v nebésa!« — Gda so sv. Trezi prinesli popotnico na smrtnoj posteli, je začnola spevati i nazadnje zdehnola: »Teda je li prišla srečna vöra, štero sam tak dugo čakala.« — Poslúšajmo na zádne še sv. Auguština. Tri knige je napisao od toga predüeta, v šterih nam dostojno opisüje svoje goreče želenje po nebésah. Te knige so: »Premislávanje!« »Ročna knižica« i »Samogovori.« Što šcé spoznati gingavost lübéčega srca, naj čté te knige. Vednoj teh knjig etak govori: »O nebeska domačija, domačija varnosti! Od daleč te pozdravlamó i iz globočine srca zdihávlemó po tebi ár te žmetno čakamó, da bi se smeli iz te skuzne doline preseliti v tvoje veséle širjáve. O da bi skoro napočó tisti dén, gda bomo čüli sladke reči: Idi v vesélje, idi v hižo Gospodovo! Nebeski Jeruzalem! Mati zvoljenih, sv. Gospodovo mesto, draga Jezušova nevesta! Oh kak te lübi moje srcé, kak moja düša želno hrepene po tvojoj nežnoj imenitnosti.« I vednom govori opomina krščence, rekoč »Či šcéte stati kak trda skala med zapelivim svetom, hrepenite po nebeskom Jeruzálemi. Ogiblite se plaménov, ki večno gorió, i bolečin ki večno pečéjo, nego vžigajte svoja srca z ognjom lübezni i hrepenenja po nebeskom vesélji, gde se delo nigdár ne zmantrá, gde počitek nigdár ne sfali, gde se Bog zmérom časti, i gde je vživanje zmerom večna slast.

Tam ne žalosti za düšo, ne bolečin za telo. Tam ne več vojsküvanja, ne skrbi za tiste ki so nam zročeni. Bog sam de tam naše vse i naše neskončano plačilo.«

Najmočnejše Srce Jezušovo.

Pa to ešče ne vse, Jezušovo Srcé je tudi že napréj poznalo vse nezahvalnosti vseh pridočih časov. Iz med mnogih dobrot naj tu omenim le edno samo. Sakrament presvétoga Rešnoga Tela je gvüšno najvékša dobrota, s šterim je štelo njegovo lübeče Srcé svet razveseliti i osrečiti. Nedopovedliva čüda je to bože vsemogočnosti, da Jezuš v nebesah prebivle, i zednim pa tudi na sto i sto kraji bistveno i istinsko je nazoči, da vsemogočen i nemenliv v neznatnih i minljivih podobah v brez računa falačkaj je nerazdeljen. Ali ešče vekša čüda bože moči se mi vidi to, da je šteo med nami ostáti, ka napréj vido, kak^z nezahválni njemi bodo lüdjé. Viditi je kak da bi se njegovo Srcé samo med sebov vojsküvalo, ali bi, ali ne, kak da si sam ne bi vüpao. Pa lübezen je zmágala.

Eden večér prle, gda je — edno leto pred svojov smrtjov — lüdstvi šteo povedati, kakši neprecenlivi dár njim šče zapüstiti, je skoro celo noč molo. I ne se zobstom bojax. Gda je vnožini oblübo, da njim da svoje lastivno telo zavžiti za večno življenje, so začnoli mrmrati i se kregati, gda je pa ešče bole jasno povedao, da istinsko svoje telo njim dá za jesti i svojo krv za piti i da bodo meli večno življenje, či ga zavžijejo, teda jih je dosta šlo vkraj rekoč: »To govorjenje je pretrdo.« Nebesko življenje njim je obetao, oni so pa bežali, tak da bi je speklom strašo.

Šče veliko, da ga tudi ništerni zmed apoštolov ne so zapüstili; brezi zroka stálno ne bilo pitanje: »Ali me ščéte-tüdi vi zapüstiti?«

Kak je mogla takša nezahvalnost že te boleti Jezušovo premilo Srcé? — Kak je pa zdaj? Pogledni v to, ali ovo cerkev, gde si je zvalo svoje prebivanje. Migajoča lampica naznanja, gde prebivle. Gde so pa njegovi častivci? Zvün angelov ne nikoga — celi dén, celi tjeden! Pa to je

znábiti le preprosta vesnička cérkev, lüdje nemajo časa; poglednimo v mestno cérkev, tam je znám vse napunjeno. Oh napunjeno je na sprehájališči i veselica; — pred tabernakelnom pa le ništerni klečijo; od večine je Jezuš pozábleni. Kak se ceni daritev sv. meše, kak sv. obhajilo?! Oh ka more Jezuš vse prestáti v svestvi lübezni! Ne govorim od židovov, poganov i krivovercov, ki ga neščejo poznati; tüdi ne govorim od tisti predrzni tolvajov, ki celo svéte hoštije na tla razmečejo, z nogami tlačijo, skrunijo — z žalostjov morem pa povedati, da celo katoličani, njegovi prijatelje, ga ništerni po več let ne srejmó, ali ga pa celo po Judašovom v grešno srcé sprejemajo! — Vse to je Jezuš naprej vido i vendar ga je Srcé premagalo, da je poslavo najsvetejši Sakrament i da šče ostati med nezahválniki do konca dni. Ali ne bilo to neizmerno težko? Velika je bila lübezen Jezušova, pa ešče vékša njegova junáška pogumnost. Ali ne ka je istina nájmočnejše njegovo bože Srcé?

Či bi bili sami tüdi gda prosti težáv i britkosti, nas pa zato srcé boli, či vidimo trpeti i žalüvati drüge, šteri so nam lübi i drági. Ali glejte Jezüša! Meo je najčütejše Srcé; znao je za ves jaj celoga sveta i tüdi vseh prihodnji časov. Jezüsovo Srcé je vse goréče lübilo, zato je tüdi bolečino vseh src občútilo. Milo je žalüvalo njegovo Srcé, gda je prelüblenomi hraniteli, sv. Jožefi zatisno oči, i gda je vido svojo Mater tak dresélno, vso v skuzah v topleno; jokao se je na grobi svojega prijatela Lazara, jokao je gda je naprej vido strašno kaštigo svojega lüdstva, štero je tak jako lübo, pa pomágati njim ne mogeo, ár so ne šteli pomoči. Kelikokrat je zdehno: »Lüdstvo se mi mili!« i ešče na zadnjoj poti je govoró jokajočim ženám: »Ne jočite se nad menoj, liki jočite se nad seboj i nad svojimi sini!« — Pa ne samo kaštiga domáčega lüdstva njemi je šla tak jako k srci, pekla ga je nesreča vsega sveta, vseh národov; vse je prišeo od-

kūpit, vse je želo srečne včiniti, za vse je krv prelejal — pa keliko se jih pogūbi! Kak je na zadnje neseo težki križ na rami, tak je že prve v svojem srci noso jaj vseh nesrečnih. Ali ne bilo to nepopislivo težko? Veliko je bilo čutenje Jerušovo, ali sče vėkša njegova srčnost. Ali ne istina, ka je naj močnejše njegovo Srcé?

Težko, silno težko se človeki vidi smrtna bolezen med vsemi, najtežavnejše so smrtne britkosti. Ali zglednite se páli na Jezusa! Šče nišče ne nigdar trpo teliko smrti bolečin.

Drūgim lūdem so takše britkosti polehšane stem, da njim ostanejo do zadnjega pokrite; Jezuš je pa že vse naprej vido, večkrát od toga govoro i posebno na Olskoj gori zādñji večér že naprej v svojem srci čūto, ka je meo drūgi dēn v istini trpeti. Sam je potožo svojim odbránim: »Moja dūša je žalostna do smrti,« i stem razodeo, da njegovo Srcé trpi nedopovedlive smrtne britkosti. Od same britkosti skoro ne znao ka bi začno, šo je za lūčaj kamla deleč, spadno na obráz, molo prav z globočine vžaljenoga Srca, — pa pali šo k žalosnim apoštolom, — potom je šo ešče ednok i páli molo, tak grozno hūdo njemi je bilo, da so se njemi krvave znojne kaple vle-jale po lici. I ka se je godilo veliki péték: grozna pot na Kalvarijo, pribijanje i miranje na križi je prebritkostno, da bi mogeo što dopovedati. Ali si morete kaj težavnejšega misliti? Velika je bila potrpežljivost Jezušova, ali ešče vėkša je bila moč, da je mogeo vse krotko pretrpeti. Ali ne istina, da je najmočnejše njegovo Srcé?

Pa ešče edno je mogeo lūbleni Jezuš pretrpeti, ka je bilo tak grozno, da kaj takšega ešče nigdár ne trpelo niedno človeče srcé; vzėti je naimre mogeo na sėbe vse grehe vsega sveta. Čítė se od posebno zvoljenih svecov, da so omedleli či so vidli, ali čūli, da je što Boga žálo. Tak odūri v istini svėto srcé vsaki greh! Pa tak svėtoga srća ešče nigdár ne bilo kak Jezušovo. Srcé njegovo má božo svetost.

O kak grozne, nepopislive bolečine je občutilo to najsvetejše Srcé, gda je vzelo na sébe grehe, grehe vseh lüdi vseh časov! Milo je proso nebeskoga Očo: »Oča moj, či je mogoče vzemi te pehár od mene!« Trikrát je ponávlao té prošnje, ali vsigdár pristavo: »ne moja, nego tvoja vola se naj zgodi!« — trepetao je, krváve kaple so se njemi prikázale na obrázi — ali li je junaško vzéo tüdi to nájtežavnejše breme. Ali ne bilo potrebno návékše batrivnosti, pogumnosti i srčnosti? Velika je bila svetost Jezušova, ali pravo bi skoro, da ešče vékša njegovo pogumnost. Ali ne istinsko, ka je najmočnejše njegovo bože Srcé?

Pregledali smo zdaj nikelko površno težáve, štere je zmagalo Jezušovo junaško Srcé do tistoga hipa, gda je na veliki pétek ob treh popoldne glasno zézvao: »Dopunjeno je!« — Te so se začnoli veseliti njegovi sovražniki, so mislili, Jezuš je premágani, njegovo Srcé prebodjeno, — v grob djáno — premágano!

Ali prerano so se veselili. V nedélo zajtra se začüje glas: »Stano je! Jezušovo Srcé páli živi, se radüje zmáge, da zmágalo je pekeo i smrt! I naskori zatem se je zdigno nad vse nebeske dühove, da tam kralüjo na Očinoj desnici na veke. To zmágo nam pomeni prelepa vüzemska podoba od mrtvi vstaloga Jezúša, ki drži zmagoslavno zastavo v roki i nam z drügov rokov proti nebésam kaže. I v toj zmági je najmočnejše Jezušovo Srcé.

Pa či bole premišlávlemo neskončano moč i pogumnost Jezušovoga presvétoga Srcá, tem bole se moremo prestrašiti, či premislimo mlačnost, slabost i gingavost svojega nevolnoga srcá, štero vse strasti tak lejko nagiblejo i premetávajo na vse kraje, kak vihér ládjo po valovi zburkanoga morja. Oh nebesko kraljestvo silo trpi, naše srčé je pa tak slabo! Vendar nigdár ne zdvojimo? Jezušovo Srcé ne samo za sébe najmočnejše, liki tüdi

za nás. Vu vsakoj nevoli vu vsakoj skúšnjavi k njemi z vüpanjom pribežimo i zovimo z sv. Petrom »Gospod, reši me!« i stalno bodemo zmágali v njem i po njem, ki nam vsem dávle pogum rekoč: »Nigdár se ne bojte, jaz sam svet premágao!«

Disc.

Vrli japonski mladenec.

Stražnik nekšega japonskoga glavarar je ednok srécao na cesti ednoga črstvoga mladenca, šteri je meo rožni-venec okoli šinjeka. Stražnik ga je šteo malo prestrašiti, zato njemi je velo:

— Dečko, vzemi dol z šinjeka to čalarno čislo pa je daj meni!

Mladenec je pa hrabro odgovoro:

— To ne morem včiniti, zato ka bi s tem svojoj nebeskoj Materi spravo velko žalost!

Nato se je častnik ešče bole ostro popreto:

— Mogeo boš smrt gor vzeti, da si tak trdokoren!

— Tü na tom mesti mi lejko odsečeš glavo! — je pravo mladenec, si je razkapčo robačo pa je spadno pred njim na kolena, pa je tak čakao smrtni vdarec.

— Častnika je ta mladencova hrabrost genola do dna srca, zato je zdigno mladenca, ga je k sebi stisno pa ga je etak pohvalo:

— Samo ostani vsigdar tak hraber Marijin častivec, potom boš vrli sin naše domovine.

Ta zgodbica nam kaže, kak ešče poganje znajo poštvivati tiste krščenike, ki zvesto častijo Devico Marijo.

„Vh.“ 1914.

Oči proti nebi!

Po trnaci starodavnoga grada je šlo petero mladih postav vō na prosto. Njuva srca so bila napunjena z svetov radostjov pa z božim mirom. Bio je to sveti Bernad pa njegovi bratje. Od svojega seroga oče, Tecelina, so slovo vzeli pa so dobili blagoslov od njega, ka lejko stopijo v samostan.

Na dvorišči grada postojijo. Njuv najmlajši brat, Nivard, se je tū zmenjao z svojimi tivariši. Gujdo, te najstarejši brat je šo k njemi, ga je obimno pa njemi je pravo: »Z Bogom ostani, dragi moj bratšek, Nivard! Odzdaj je vse naše imanje samo tvoje.«

»Ka praviš? Vi ste si zebrali za dedščino nebesa, meni pa zemlo ščete nehati? To je nej pravična delba. Meni nej trbe toga imanja, té zapūščine.«

Nekelko le kesnej je eden mladenec v svojih najlepših letih klonkao po dveraj cistercijanskoga samostana: bio je to Nivard. Nasledūvao je on tūdi svoje brate, je postao redovnik pa svetnik nebeski.

Na tak čistí pogled pa na takšo sveto odločitev je samo posebna boža milošča mogoča pomočti človeka. Na vsakoga se pa nanašajo reči apoštolove: »Ka je tam gor, tisto iščite; naj vam bo tisto na pameti, ka je gor v nebesaj, pa nej tisto, ka je na zemli. (Kol. 3. 1—2.)

(„Hirnök“ 1914.)

Dári na naš samostan.

Korošec Jürif z Ritkarovec 4 K, Kocet Ivan z Žižkov 5 K, Žábot Matjaš z Gibine 1 K, Žétva je z posestva odána za 480 K, Marič Julia z Koprivnika 7 K, Ráščán Ana z Túrnišča 50 f, Törnár Bára z Túrnišča 1 K, Kolenc Ana z Túrnišča 20 f, Cigan Julia z Túrnišča 1 K, Pokojni Cipot Janoš z Mlajtinec 9 K, N. N. z Mlajtinec 20 K, N. N. z Martjánec 2 K, Magyar Jožef z Haselbacha 50 f, Žížek Martin z Čerensovec 10 K, od Marijinih listov ostalo to leto 800 K, Sád odáni za prešanje 12 K, Saláj Verona z Čerensovec 10 K, eden mož pa žena z Beltinec 14 K.

Vküp . . .	1377 K 20 f.
i prle . . .	7459 „ 52 „
Cela šuma . .	8836 K 72 f.

Potroši.

Za zemlišče Marič Janoš	14000 K — f.
Desétoga peneza ali casarije	731 „ — „
Pri posojili iz cerkvene hranilnice Szombathely-	
ske z prvovo rátov šume i intereša . . .	741 „ 91 „
Pri kúpili i odaji, foringe, poštnine, pisma . .	65 „ 44 „
Vküp	15530 K 35 f.

Z kase vzéto 8000 K. na deset let. Vsako leto se plati 1075 K. 36 f. i te je 12 orálov zemlé čisto. Zemlišče prinese do 700 K, ovo pa milodári nadomestijo. Do novoga leta se more ešče Marič Janoš pláčati za grünt 3000 koron. 1306 K 37 f. je že pri rokaj, ostalo pa čáka světa Družina, Jezuš Marija sv. Jožef od svoje decé.

Klekl Jožef.

Kalendarje Srca Jezušovoga so do rok dani
naročnikom, ki so naročninoplačali. Nenaročniki
dobijo koledár za 60 filerov pri opravištvu Mari-
jinoga lista v Čerensovcih, Cserföld, Zalam.

725		
725		
75		
1525	Vsehina.	35
		60
		350
Nasledüvanje Marijino		321
Mislite na nébo	2	324
Od stanovitnosti	1	325
Sveta Monika		328
Smilenost nad detetom njemi je rešila življenje	745	341
Zgüblena pisma		342
Hrepenenje po nebésaj		343
Najmočnejše Srce Jezušovo		347
Vrli japonski mladenec		351
Oči proti nebi		352

1525
745
780